

52. СУЧАСНИЙ СТАН РИНКУ МОЛОЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ УКРАЇНИ

Н.Я. Слободян, канд. екон. наук

Національний університет харчових технологій

Україна в даний час займає 14-те місце у світі по валовому виробництву молока. Технологічні можливості підприємств молочної промисловості дозволяють виробляти широкий асортимент продукції, яку умовно можна поділити на групи:

- молоко питне оброблене (пастеризоване, стерилізоване, гомогенізовано, топлене, пептидне);
- молоко та вершки згущені, йогурт, кефір, сметана та інші ферментовані продукти;
- сири усіх видів (неферментовані, сичужні, плавлені);
- масло вершкове (жирністю менше 85 %, масло та інші молочні жири жирністю більше 85 %);

- молоко та вершки згушені;
- рідкі вершки жирністю більше 6 %;
- казеїн.

Загальні темпи зростання молочної промисловості України протягом 2011–2013 рр. складають в середньому 4,4 % в рік. При цьому у 2013 р. темп зростання виробництва по відношенню до 2012 р. склав 4,2 %. Загальна структура виробництва молочної продукції вже достатньо тривалий час залишається майже незмінною. Даний факт є свідченням збалансованості системи виробництва та орієнтації на ринковий попит.

Кількість підприємств, які займаються виробництвом молочної продукції, у 2013 р. збільшилась на 22 суб'єкти господарювання та склала 267. Із них лише п'ять підприємств є спеціалізованими, при чому усі вони спеціалізуються на виробництві конкретної групи молочної продукції, а саме молочних вершків. Більшість підприємств галузі (31 % виробників) диференціює виробництво по п'яти групах. При цьому в Україні відсутні підприємства, які займаються виробництвом усіх семи груп молочної продукції одночасно [1].

Найбільш привабливим для вітчизняних підприємств молочної промисловості є ринок сирів, на якому працює 205 підприємств (77 % від їх загальної кількості в молочної промисловості). Саме тому конкуренція на даному ринку є жорсткою.

Другим за рівнем конкуренції є ринок вершкового масла, виробництвом якого займається 65 % молокопереробних підприємств. Третє місце посідає ринок питного молока, яке виробляє 59 % підприємств галузі. Найменш привабливим для підприємств молочної промисловості є ринок згущеного молока та казеїну, на якому працює лише 27 підприємств [2].

Посилення конкуренції на ринку молокопродуктів змушує підприємства галузі створювати інтегровані об'єднання, які спроможні спільними зусиллями більш успішно здійснювати господарську діяльність з урахуванням впливу факторів зовнішнього середовища, а також проводити більш ефективну політику у сфері маркетингу. Серед таких підприємств можна виділити «Молочний альянс», ТОВ «Терра Фуд», ТОВ «Юнімілк», ПАТ «Вім-Біль Дан», ДП «Мілкленд-Україна». 80 % валового виробництва молока припадає на 45 підприємств, що складає 17 % від їх загальної кількості у 2013 р. Серед підприємств, які не входять до групи компаній, міцні позиції займають ТОВ «Люстдорф», ПАТ «Житомирський масловзавод» (ТМ «Рудь»), ПрАТ «Галичина» та ПАТ «Бершадьмолоко».

ЛІТЕРАТУРА

1. Офіційний сайт Державної митної служби України // Режим доступа: <http://arc.customs.gov.ua/dmsu/control/uk/index>.

2. Офіційний сайт спілки молочних підприємств України // Режим доступа: <http://molsouz.org.ua>.